

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
SZOCIÁLPOLITIKÁÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 8000-1/2016/SZOCSZOLG

Ügyintéző: Müller Éva
Telefonszám: +36 1 795-1232
Melléklet: -

Kardos Tamás részére
Drogpolitikai Programvezető

Társaság a Szabadságjogokért
Budapest
Tátra u. 15/b.
1136

Tárgy: Válasz a TASZ és az Ártalomcsökkentők Szakmai Egyesületének közös álláspontjára vonatkozóan a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2016. év végéig szóló szakpolitikai programja kapcsán

Tisztelt Programvezető Úr!

Köszönettel fogadtuk a szakmai ernyőszervezetek Miniszter Úrhoz címzett állásfoglalását a Nemzeti Drogellenes Stratégia 2016. év végéig szóló szakpolitikai programjáról, amellyel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

Mint ahogyan az Önök előtt is ismert, a kormányhatározat végső tartalma hosszas egyeztetési folyamat során formálódott és a Kormány döntésével zárult. A jelen formájában elfogadott kormányhatározat – a költségvetési lehetőségek figyelembe vételével - a Kormány szakmapolitikai elképzelését és prioritásait tükrözi, de nem szabad elfelejteni, hogy az egyes részterületek (pl. szociális, egészségügyi, felzárkózási és egyéb területek) ágazati fejlesztései szintén hozzájárulhatnak a Nemzeti Drogellenes Stratégiában foglalt célok megvalósításához.

Amellett, hogy tiszteletben tartjuk a TASZ és a szakmai szervezetek álláspontját, lényegesnek tartom hangsúlyozni, hogy államtitkárságunk nagyon fontosnak értékeli a kormányhatározat elfogadását, mivel a dokumentum lehetőséget teremt az abban szereplő feladatok koordinált, horizontális síkon történő megvalósításához, valamint az ezekhez szükséges hazai és nemzetközi források lehívásához.

A kormányhatározathoz rendelt forrásokat illetően szükségesnek tartom jelezni, hogy a kormányhatározat 2. d) pontja egyértelműen rögzíti, hogy a szakpolitikai programban szereplő feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források ütemezéséről az emberi erőforrások minisztere 2016. február 20-ig tájékoztatja a nemzetgazdasági minisztert, míg a többletforrás biztosításáról – a Korm. határozat e) pontjának megfelelően - 2016. március 30-ig születik döntés. A forrásokkal kapcsolatos egyeztetések folyamatban vannak, ezek eredményéről a későbbiekben tudunk tájékoztatást adni.

Az egészségfejlesztés és kábítószer-megelőzés rendszerének fejlesztéséhez kapcsolódóan a következőkről tájékoztatom: A szerhasználat megelőzése és visszaszorítása érdekében szemléletformáló programok, valamint célzott és javallott beavatkozások támogatását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP-1.8.5.) Célzott prevenciók programok a szenvedélybetegség megelőzése érdekében című konstrukció keretén belül tervezzük megvalósítani. Az előkészítés alatt álló konstrukció terveink szerint a következő két évben, kétszer másfél milliárd forint összegű pályázat meghirdetését teszi lehetővé. Tekintettel arra, hogy a fenti konstrukció nagy valószínűséggel nem rendelkezik majd Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) kiegészítéssel, a közép-magyarországi régió prevenciók programokkal történő ellátását, a korábbi években már megszokott nyilvános pályázatokkal tervezzük.

A szakmai ajánlással összefüggésben az alábbiakat tartom lényegesnek kiemelni: a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet X. fejezete – amellyel, hogy meghatározza, hogy az iskolai szinten egészségfejlesztési program külső szolgáltató által milyen feltételekkel nyújtható, egyértelműen rögzíti a nevelési-oktatási intézmények feladatait is a gyermekek egészségfejlesztésével kapcsolatban.

Az iskolai szinten végzett egészségfejlesztési program esetén elsődleges szempontnak azt tekintjük, hogy a szakmai program tartalmi elemei megfeleljenek a szakmai ajánláshoz szükséges elvárásoknak. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a rendőrség sok esetben nem egészségfejlesztési programot, hanem bűnmegelőzési programot nyújt a köznevelési intézményekben, amelyre nem terjed ki a fenti elvárás. Ezzel együtt gyakran tapasztaljuk, hogy maguk a köznevelési intézmények nincsenek tisztában a fenti szabályozással, vagy nem alkalmazzák azt megfelelően. Éppen ezért államtitkárságunk kezdeményezésére az elmúlt időszakban a Köznevelésért Felelős Államtitkárság, illetve a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézet bevonásával - a TÁMOP 6.1.1. keretében létrehozott Szakmai Támogató Hálózat tagjain keresztül - szakmai információt és támogatást nyújtottunk a köznevelési intézmények számára.

Az óvodai és iskolai szociális munka, mint szociális segítő tevékenység eszköztárának meghatározása és alkalmazása a kiemelt prioritások között szerepel államtitkárságunkon. Ennek megvalósítását a kormányhatározattól elkülönülten, külön uniós projekt (EFOP 3.2.9.) keretében tervezzük. A kétéves modellprogram megvalósítására várhatóan 1,7 milliárd forint áll majd rendelkezésre. A 2016 májusában kiírásra tervezett projekt az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2018. évi jogszabályi bevezetését és állami finanszírozásának

megteremtését hivatott előkészíteni oly módon, hogy a modellkísérlet folyamatos monitorozásának eredményei, tapasztalatai felhasználásra kerülnek.

A kezelés, ellátás, felépülés rendszerének fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozásokkal összefüggésben az alábbi fejlesztési lehetőségekre szeretném felhívni szíves figyelmét, amelyek a kormányhatározatban már szereplő feladatok mellett szintén az ellátási spektrum kiépítését, az ellátórendszer hozzáféréseinek javítását célozzák.

A szociális alapszolgáltatások infrastrukturális bővítésére és fejlesztésére nyújt lehetőséget a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) pályázati kiírás, mely jelenleg is elérhető a www.palyazat.gov.hu portálon.

Néhány napja került kihirdetésre a közösségi alapellátások kapacitásbővítésének lehetőségére irányuló Közlemény. A közleményben meghatározott kapacitásokra azok a fenntartók kaphatnak befogadást, akik 2016. január 1-jén ezekre a szolgáltatásokra jogerős bejegyzéssel rendelkeznek a szolgáltatói nyilvántartásban. A kapcsolódó információk jelenleg is elérhetőek a kormany.hu internetes oldalon.

A rehabilitáció teljes spektrumát illetően infrastrukturális fejlesztéseket tervezünk a közeljövőben, melyek az EFOP 2.2.3. keretében valósulnak meg. A konstrukció elsődleges célja az intézmények korszerűsítése, felújítása, nagy értékű eszközbeszerzése, az igénybevevők életkörülményeinek javítása, új külső férőhelyek létrehozása. Szintén a rehabilitációhoz kapcsolódóan a legfontosabb feladatok között tartjuk számon a gyermek- ifjúsági addiktológiai ellátás fejlesztését. Az új ellátási modalitás működési feltételeinek meghatározása és a finanszírozási háttér kialakítása, illetve a szociális és egészségügyi fejlesztések összehangolása prioritást élvező feladat a következő időszakban.

A gyermek- és ifjúsági addiktológiai ellátás területén az elmúlt évek komoly eredményeként tartjuk számon, hogy a 10- 16 éves korosztály drogrehabilitációjában három szolgáltató jelenleg összesen 50 fős Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) befogadással rendelkezik. Az ellátáshoz szükséges szociális támogatás ez évtől modellprogramként valósul meg annak érdekében, hogy a későbbiekben rendszer szinten jelenhessen meg a támogatott ellátási formák között.

Az ártalomcsökkentéssel összefüggésben a következőkről tájékoztatom. A Nemzeti Drogellenes Stratégia - összhangban az uniós drogstratégiával - a keresletcsökkentés részeként, és nem önálló pilléreként értelmezi az ártalomcsökkentést. Ez kétségtelenül eltérő irányt mutat a korábbi drogstratégiákhoz és drogpolitikai megfontolásokhoz képest, és értelemszerűen a hangsúlyok átrendeződését eredményezi.

Ezen körülmények között a kábítószer-használathoz kapcsolódó kockázatok csökkentésére, a jelenleg is működő alacsonyküszöbű szolgáltatások mellett, elsősorban az egészségügy területén látunk lehetőséget. Az Egészségügyért Felelős Államtitkárság az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) által 2015-ben megvalósított feladatokhoz hasonlóan, az alábbi feladatok megvalósítását tervezi 2016-ban, hozzávetőlegesen 13 millió forint értékben:

- HIV szűrés és kapcsolódó tanácsadás oktatása a Bőr- és Nemibeteg Gondozó hálózatban, a Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve által

működtetett anonim HIV/AIDS tanácsadóknál, a HIV-fertőzötteket és AIDS betegeket kezelő egészségügyi intézményekben és a civil szervezeteknél.

- Az Országos Epidemiológiai Központ által a hazai intravénás kábítószer-használattal összefüggő HIV, HBV, HCV fertőzések 2016. évi prevalenciájának felmérésére.
- A HIV prevalencia és a HIV-hez társuló szexuális úton terjedő fertőzések felmérése (hepatitis B, hepatitis C, syphilis) homo/biszexuális férfiak körében 2016-ban.

Az „Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat (20/22/02) terhére a 2016. évre is elkülönítésre került 15 millió forint a HIV/AIDS prevenció támogatására, melynek fő célcsoportja a kiemelten veszélyeztetett kockázati csoportok, köztük az intravénás kábítószer-használók is.

Ezzel párhuzamosan a továbbiakban is fontosnak értékeljük az alacsonyküszöbű szolgáltatások azon tevékenységét, amely a rejtőzködő kliensek felkutatására, a változást előkészítő segítő kapcsolat kialakítására és a kliens magasabb küszöbű szolgáltatásokba történő bevonására irányul. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások stabil működésének biztosítása továbbra is fontos célunk. Ez irányú szándékainkat jól jelzi, hogy az alacsonyküszöbű szolgáltatások működési feltételeinek javításához az elmúlt időszakban 57 millió forint többletforrást biztosított a tárca.

A kínálatcsökkentési fejezethez kapcsolódóan nem értünk egyet azzal a megállapítással, mely szerint a Kormány elsődlegesen kínálatcsökkentési eszközökkel kívánja kezelni a kábítószer-problémát. Ezt egyrészt a beavatkozások száma sem támasztja alá, másrészt a feladatok fontossága megkérdőjelezhetetlen, mivel a kínálatcsökkentési terület jelenlegi felszereltsége és technikai háttere csak korlátozottan képes megfelelni az új pszichoaktív szerek okozta kihívásoknak.

Mint ahogyan azt a levelem elején is jeleztem, a kormányhatározat előkészítése és elfogadása során számos szempontnak kellett érvényesülnie. Az Önök által megfogalmazott kritikai észrevételek ellenére is úgy értékelem, hogy a szakpolitikai program komoly lehetőséget biztosít a szakterület számára, és nagyban hozzájárulhat a kábítószer-probléma kezeléséhez. Államtitkárságunk elkötelezett a szakpolitikai program végrehajtása mellett és számít a szakterület együttműködésére.

Végezetül fontosnak tartom ezúttal is hangsúlyozni, hogy teljes mértékben nyitottak vagyunk minden konstruktív párbeszédre és javaslatra a kábítószerügyet illetően.

Budapest, 2016. február 16.

Üdvözlettel:

Nyitrai Imre

1054 Budapest, Akadémia u. 3. Tel: +36 1 795 9588
e-mail: imre.nyitrai@emmi.gov.hu